

## *Президія НАН України розглянула*

На черговому засіданні Президії НАН України 14 лютого 2018 року члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь голови наукової ради комплексної науково-технічної програми НАН України «Сенсорні прилади для медико-екологічних та промислово-технологічних потреб: метрологічне забезпечення та дослідна експлуатація», директора Інституту молекулярної біології і генетики НАН України академіка НАН України Г.В.Єльської про результати виконання зазначеної програми.

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, заступник директора Інституту кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України академік НАН України О.В.Палагін, директор Інституту органічної хімії НАН України член-кореспондент НАН України В.І.Кальченко, директор Державного підприємства «Науково-виробничий центр «Енергоімпульс» Інституту електродинаміки НАН України» кандидат технічних наук О.Л.Ламеко, академік-секретар Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України, директор Інституту біохімії ім.О.В.Палладіна НАН України академік НАН України С.В.Комісаренко, президент Національної академії медичних наук України академік НАН України В.І.Цимбалюк, перший віце-президент НАН України, голова Секції фізико-технічних і математичних наук НАН України академік НАН України А.Г.Наумовець, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С.Яцків, голова Північно-Східного наукового центру НАН України та МОН України, генеральний директор Державної наукової установи «Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України» академік НАН України В.П.Семиноженко, директор Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академік НАН України В.М.Геєць, академік-секретар Відділення фізики і астрономії НАН України академік НАН України В.М.Локтев.

У доповіді було детально висвітлено результати виконання комплексної науково-технічної програми по сенсорних приладах й зауважено, що ці результати стали можливими завдяки тісному поєднанню зусиль фахівців з біології, хімії та фізики для вирішення широкого кола актуальних прикладних проблем у галузі сенсорних технологій. Більшість проектів були міждисциплінарними і виконувались спільно установами різних відділень Академії.

Доповідь і виступи в обговоренні засвідчили, що за роки виконання програми вирішено ряд важливих питань створення сенсорних приладів, проведення їх сертифікації та метрологічної атестації. Зокрема, розроблено портативні біосенсори для медичної діагностики та екологічного моніторингу довкілля. Проте наголошувалося, що існує необхідність концентрації подальших зусиль розробників та потенційних виробників таких приладів з метою доведення їх до промислового виробництва на підприємствах України.

Було висловлено думку, що дослідження в цій галузі необхідно продовжувати і надалі. Пріоритетом нової програми повинен бути пошук нових перспективних матеріалів на основі високих технологій, у тому числі «розумних» сенсорних матеріалів для селективного визначення заданих речовин та розроблення на їх основі сенсорних пристроїв нового покоління.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

\*\*\*

Далі учасники засідання заслухали і обговорили доповідь академіка-секретаря Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України академіка НАН України М.Г.Жулинського «Про підготовку «Української літературної енциклопедії» у 5 томах».

У доповіді та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, члена Президії НАН України, почесного директора Інституту фізичної хімії ім.Л.В.Писаржевського НАН України академіка НАН України В.Д.Походенка, директора Головної астрономічної обсерваторії НАН України академіка НАН України Я.С.Яцківа, академіка-секретаря Відділення фізики і астрономії НАН України академіка НАН України В.М.Локтева було порушено актуальну проблему підготовки фундаментальної «Української літературної енциклопедії».

Відзначалося, що установи НАН України зробили значний внесок у розвиток літературознавчого сегмента вітчизняної енциклопедичної справи. Зокрема, яскравим явищем наукового і культурного життя України стало видання шеститомної «Шевченківської енциклопедії», приурочене до 200-річного ювілею геніального Кобзаря. Нині літературознавці Академії працюють над створенням «Франківської енциклопедії», перший том якої з'явився в 2016 році.

«Українська літературна енциклопедія», на думку Президії НАН України, має узагальнити вагомі здобутки академічного літературознавства у науковому пізнанні та осмисленні складної багатомітової історії вітчизняного письменства, дати комплексне уявлення про визначні постаті поетів, прозаїків, драматургів, знакові твори української літератури.

Разом з тим для успішної реалізації цього важливого видавничого проекту необхідно залучити до співпраці над виданням фахівців провідних установ відповідного профілю, зокрема Інституту енциклопедичних досліджень НАН України, Державної наукової установи «Енциклопедичне видавництво», а також спеціалістів вищих навчальних закладів.

Зважаючи на важливу роль, яку відіграють на сучасному етапі науково-інформаційного розвитку енциклопедичні видання, Президія НАН України запропонувала підтримати реалізацію цього науково-видавничого проекту і визнати роботу над його підготовкою одним із пріоритетних завдань видавничої діяльності Академії.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

\*\*\*

Крім того, Президія НАН України прийняла рішення про присудження Національною академією наук України премій імені видатних учених України, премій для молодих учених і студентів вищих навчальних закладів, нагородження грамотами Президії НАН України за кращі наукові роботи та встановлення розміру премій НАН України за підсумками конкурсу 2017 року; погодила зміни до складу Наукової ради цільової комплексної програми фундаментальних досліджень НАН України «Фундаментальні проблеми створення нових наноматеріалів і нанотехнологій» на 2015–2019 рр.»; визначила переможців конкурсу на існуючі вакансії на здобуття стипендій Президента України для молодих учених та постановила надіслати відповідний список молодих учених НАН України до Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки; затвердила Перелік переможців конкурсу проектів науково-дослідних робіт молодих учених НАН України, яким продовжено фінансування у 2018 р.; підтримала пропозицію про започаткування наукового журналу «Semiconductor Physics, Quantum Electronics & Optoelectronics» у новому складі співзасновників (Національна академія наук України та Інститут фізики напівпровідників ім.В.Є.Лашкарьова НАН України); схвалила рішення про видання в серії «Біобібліографія вчених України» книги «Валерій Павлович Кухар»; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань й прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

**Секретаріат Президії НАН України**